

la ofico, ke ili aliĝu, bonvole, al la grupo (kiel donacintojn) ankaŭ.

Kaj, ĉar la servoj estas senpagaj, oni povas kaj oni nepre devos averti la publikon en la gazetoj (kiel urboj), ke tiuj servoj estas nur laŭ bonvole, kaj oni promesas ilin fari kiel plej akurate, plej diligente, plej serioze, sed ke oni akceptas nenian monan respondeblecon pri ili.

Poste, kiam la laboro kaj la elpagoj iĝos tro grandaj, almenaŭ en kelkaj urboj, kaj se la nova aliĝo al la grupo ne havigas sufiĉe da mono por elpori tiujn elpagojn (kio ne estas certa), tiam oni povos difini tarifojn. Kaj nur tiam, oni povas havigi donon precizan pri la elpagoj kaj la elpagoj de la afero, kaj starigi proksimuman budĝeton.

Tiam ankaŭ, oni povos fondi sekcion lege ekzistantan, Unuiĝon de la E. O'j. Sed ĝis tiu momento, la E. O'j ne ekzistas lege; kaj la komuna gazeto presos la anojn (kiel la aliajn privatajn anojn), ne akceptante ian respondeblecon.

Komence, unuverte, la organizado de la E. O'j estas provo de organizado kun la helpo de la grupoj, kluboj aŭ privataj, kaj la servoj farotaj de ili estos servoj tiu bonvola.

***

Mi pripripolis en miaj ĝisnunaj artikoloj, kelkajn el la servoj, kiujn povas fari niaj oficoj. Estas certe aliaj kaj tre gravaj. Ekz. la E. O'j, post antaŭa interkonsento kaj per kunlaborado de la *Tutmonda Libro Sektore*, povas esti utilaj por la laboristoj, esperantistoj aŭ ne, kiuj deziras esti dungataj en fremdlandoj, precipe por privataj instruistoj, ĝisnuna, hotelkondukoj, k. t. p. Sed tion oni devas ankoraŭ pripensi, ĉar oni nepre ne devas kontrastari la leĝojn, kiujn en kelkaj landoj estas severaj pri tiuj aferoj.

***

Tiuj-ci n-oj de *Esperanto-journalo* estas sendata al ĉiuj grupoj, kluboj k. t. p. kiuj respondas je mia demando de la 21-a n-o, kaj promisi provi la fondon de Esperanto-Ofico en sia urbo. Tiuj grupoj, kluboj k. a. kaj ankaŭ, kompreneble, ĉiuj aliĝu kiuj legos tiun n-on kaj bonvole aliĝu je nia afero de E. O'j, estas *trege* petolaj respondi al mi, *ĉar* ĉiuj plej baldaŭ (se povble antaŭ la 15-a de Oktobro), almenaŭ per *ĉu vi ne*, sur poŝtmarko, la leĝoj demandoj:

1. — *Ĉu vi nun havas ĉion por via E. O.* aŭ almenaŭ *oficejo*? (Vidu la n-on 2-aŭ de Esperanto-journalo).

2. — *Ĉu vi sciigas al la poŝticejo ke la peregrinoj, leteroj kaj c.* surhavigataj la adreso: *Esperanto-Ofico en X (via urbo)*, oni sendu al vi?

3. — *Ĉu vi aprobas, almenaŭ pri la ĝenerala plano, la projekton havigi al niaj E. O'j komunan gazeton, ĝisnuna, ekzistantan gazeton, kiel ligilon kaj interkomunikon?*

4. — *Ĉu vi konsentas pagi ĉiunmote difinitan monsumon, ekz. 1 frankon, al la administracio de tiu gazeto je la superridigita kondiĉoj?*

La grupoj, kluboj k. t. p. kiuj ĝis nun respondis al mia demando de la 21-a n-o estas:

Anglalingva: Edinburgo, Keighley.
Aŭstralingva: Vieno, Praha, Reichenberg, Leitmeritz.

Bulgaringva: Silestrio.
Francalingva: Aix-les-Bains, Annecy, Amiens, Angers, Beaune, Boalogne-sur-Mer, Brez, Charleville, Le Crussat, Lyon, Parizo, Rueil, Reims, Sennaur, Tours.

Germanlingva: Stuttgart, Frankfurt.
Hispanlingva: Valencia.

Ruslingva: Peterburgo.
Svedlingva: Stokholmo.

Scindalingva: Ĝenevo, Lausanne, Wintherthur, Chaux-de-Fonds.

Usono (Unuiĝinta Statoj): Philadelphi.

La grupoj de Edinburgo kaj Peterburgo kiuj ne respondis firme, pro diversa kazo, kaj kelkaj aliĝu kiuj tiu de Tours, Chaux-de-Fonds, kiuj respondis buse dum la kongreso estas petataj respondi letere kaj definitive.

TH. ROUSSEAU,
1, Faubourg de Boaze, Beaune,
Gede-Dr (Francio).

Ni atentigas ĉiujn esperantistojn pri la praktikaj proponoj de S-ro Rousseau, kiel realigo estas, se la grupoj konvencas kunmeti je tio, la granda parto en la praktika citado uzado de nia lingvo por komprenebla interligo al *Esperanto-journalo* — kompreneble plene aliĝu al la klopodoj

de nia samideano kaj laŭeble agadoj por la sukceso de tiu klopodo. Ni espere ke ĉiuj, en ĉiu urbo, ekdore Esperanto-Oficejo kun estas la prava ekzemplo de la tiu utilice de Esperanto.

11. II.

Statistiko de la Esperantista Societaro.

Unu el la plej interesaj dokumentoj disdonitaj de la Centra Oficejo dum la Kongreso estas la Statistikoj de Esperantistoj, Societo en la dato de 30-a de junio 1906. Tio ĉi donas, sub tre konkreta formo, klaran ideon pri la progresoj ĝis nun faritaj en nia propagando.

Lan tiu-ĉi stato, ekzistas je la supre dirita dato 377 grupoj esperantistaj en 319 urboj apartenantaj al 31 diversaj landoj. Sen tiu statistiko por landoj:

Landoj	Grupoj	Urboj
Europo.		
Francujo	94	77
Granda Britujo	64	53
Germanujo	35	34
Aŭstrio-Hungaro	28	22
Svisujo	22	14
Rusio	21	21
Hispanujo	21	21
Bulgario	15	13
Svedujo	15	15
Belgiujo	14	10
Holando	7	5
Portugalo	6	5
Danujo	3	2
Malto	3	1
Monako	1	1
	2549	94

Ameriko.	
Unuiĝinta Statoj	10
Meksiko	4
Brazilujo	1
Urugvaj	1
Bolivio	1
Peruo	1
Ĝilio	1
	16

Azio.	
Japanujo	5
Kosinfino	1
Tonkino	1
	7

Afriko.	
Alĝerio	1
Tunizio	1
Francs Sinejo	3
	5

Oceanoj.	
Aŭstralio	1
Nov-Zelando	1
	2

SUME.	
Europo	319
Ameriko	16
Azio	7
Afriko	5
Oceano	2
Tutmondo.	377

Krom tio ekzistas 31 profesiaj fakaj gazetoj, 28 esperantistaj gazetoj kaj 8 naciaj gazetoj enhavantaj regulajn artikolojn Esperanto. Kompreneble tiuj ciferoj ne donas absolute precizan ideon pri la disvastigo de Esperanto tra la mondo, ĉar en ĉiu lando la organizoj aliĝas al la grupoj, kluboj kaj dependoj. Ekzemple Rusujo, kiuj havas nur 21 grupojn havas tre certe pli multe da esperantistoj ol Svisujo, kiuj enhavas tiom da grupoj sed la kazon ĉi fakte kompensas. Tiuj-ĉi statoj ankaŭ ne entenas la disajn samideanojn, kiuj tiu oferoj havigas gravecon ne pri dispartado al nia forto konsilas al niaj propagandistoj ilin uzi por montri nian porlon.

II.

DIVERSAĴOJ

Por helpi al la propagandistoj, la Firmo Hachette & Co. ĵus eldonis serion da bildaro (23 malsama) numeroj, tute en Esperanto, por infanoj.

Ni varne rekomendas al niaj legantoj tiujn ĉi novajn kaj tre malmultkoston propagandan rimedo. Por ĉi, ankaŭ, la profesoroj facile povas paroliĝi sian lernantojn (ekz. prikriligi) ĉiun bildon. La Bildaroj estas aretebligaj en ĉiuj libroj kaj papervejoj.

Grevega Aŭkto.

Por helpi faktegajn de la ĉiuj kiuj baldaŭ estas dispartita en la Francan Parla-

ments, kaj ĉiuj permesos l'Instruon de Esperanto en ĉiuj francaj lingvoj, kaj por montri ke Esperanto ne estas n'lamiko de la naciolingvoj sed ke kontraste ĝi povas helpi ĉiujn. S-ro P. Boulet, Hon. Sekr. de la grupo de l'Ingenjaro kaj Rouen, veris gramatikon por lerni la francan lingvon per Esperanto. S-ro E. Boiras, rektoro de Dijon, Prezidanto de la Lingva Komitato, skribis l'Antaŭparolon-tio estas la plej bona rekomendo.

Sed antaŭ presigi la verkon, oni dezirus esti certa ke la vendo estos sufiĉa por pagi la elpagojn.

Ni do sendas energian alvokon al ĉiuj esperantistoj por ke ili helpu l'edmon de la "Francan Gramatikon", tiu skribante al S-ro Paul Boulet, 81, Boulevard du Prince Albert, Boulogne-sur-Mer, ke ili promesas aĉti ekzempleron. Oni sendos 1 fr. 50 tiuj por la riceveto de la libro. La 300 unuaj aĉetantoj ricevos *douze* la Kongresa Libro 1905 — Oni bonvolu skribi tre legeble la adresojn.

Ni plene konfidas je la helpo de la Esperantistoj kaj ilin tre dankas antaŭe.

A. MICHAUX,

Prezidanto de la Boulogne a Grupo

EŬOJ DE KONGRESO

Le 1-a adreŝto. — Jen la decido akceptita en la kunveno de la esperantistoj dum la Kongreso: 1. Estas decidita la fonda de Internacia Societo de la Esperantistoj lingvoj.

2. Unuaj estas elektita kiel prezidanto, kaj S-ro Sergeant, kiel sekretario.

3. Oni decidis ke ĉiuj nacioj elstaru unu prezidanto.

4. Oni diskutis pri la organizado kaj decidis la krom de konstruadoj laŭ la preparado de speciala leĝociencia venturo, kiun la Lingva Komitato kontrolas antaŭ la eldono.

5. Oni ankau unuigis akceptas malgustajn ĉiujnantoj kontrolajn.

6. Oni decidis ke aliĝu kongresojn de Anglio, Francujo, Hispanujo, Skotujo kaj Svisujo.

Le 2-a adreŝto. — La sakulistoj ankau kunvenis dum la kongreso. Jen la decido akceptita de ili:

1. Oni fondas societate sian nomo "Societo de Esperanto-sakulistoj".

2. Oni decidis ke ĉiuj nacioj elstaru unu prezidanto, kaj S-ro Pelletier, kiel sekretario.

3. Oni aranĝos, se eble, sakulismon, okaze de la venonta kongreso.

4. Oni konvencas la naktan societaton, oni sin turni al S-ro Pelletier, Sainte Hadenegone (Tours) Francujo.

Le 3-a adreŝto. — En la kunveno de la gazetistoj esperantistaj, prezidita de S-ro Nylén oni decidis post longa diskuto la revolvon pri la deklaracio akceptita en Belfort rilate al esperantistaj gazetoj. S-ro Nylén estas elektita prezidanto kaj S-ro Privat, sekretario. La societo havas nenian regulon. Krom la deklaracio. Sili la propono de S-ro Cox, la kunveno elmetas la dezirojn ke en la venonta kongreso la organizatoro donu senpagajn kongresajn kartojn ĉi al la esperantistoj gazetoj.

Gazetoj Esperantistaj

Oni povas aboni ĉiujn gazetojn Esperantistaj ĉe l'Administracio de "Esperanto" aŭ Aldoni po 0.10 fr. por ĉiujn grupojn elpagoj. Neniam garantiu de regula pago.

Lingvo Esperantista, ĉiunmote revuo por Esperanto, eliranta la 1-an kaj la 15-an de ĉiun mesato.

Jara abono: sen literaturaj alono 5 frankoj, ĉiujn samon oni sendu laŭvole por posta mandato. (Por esceptojn ni kalkulas: 5 frankoj 2 rubloj = 1 germ. marko = 1 silingo = 1 dolaro = 100 s. = 100 rubloj. 2 = 5 aŭstro-hungaraj kronoj) — Kun literaturaj alono 7 fr. 50.

Prezo de ĉiuj numero: 40 centimoj; numero de la Kongreso 60 centimoj.

Tra la Mondo, ĉiunmote multilutra revuo monata tute en Esperanto. — Nuntempaj, Ĝi, Industrio, Militistoj, Maristoj, Teatro, Sporto, Vira kaj Ĝejnaja poezio, Felietono, Konfeso, Ĝi kun valoraj monaj prenoj. — Ĝiuj artikoloj estas veritaĵoj de anoj de l'ĉiuj aliĝoj.

Jare 8 frankoj; kvarjaroj: 3 fr. 25 — Redakcio: S-ro Montrosier, 80a, rue de l'Écu d'Or, Orleans; Administracio: 15, Boulevard des deux Gares, Meulan (S-o-Ŭ) France.

Espero Katolika, 30-pagaj revuo monata tute en Esperanto, matematika pri ĉiuj ĉiuj, ĉiuj, artikoloj pri multtempa aferoj, sakul, k. c. Jaro 7 fr. (en Francujo) 4 fr. Prezoj: A. Barbi, 15, rue Elieue Pallu, Tours (France).

Bapero Pacificista, monata organo de l'Internacia Societo Esperantista por la Paco aliĝu al ĉiuj aliĝoj al la Societo. — Jara abono (al minimumo 10 frankoj) 5 frankoj. La Societo akceptas ankaŭ opajn aliĝojn. Sin turni al S-ro Gaston Noh, 20, rue de Chartres, Neuilly-sur-Seine (France).

Internacia Revuo Medicinala, monata organo por praktika medicino, redaktita en Esperanto, ĉiujn diversajn artikolojn, pri diversaj medicinaj kazo, pri la kuracistoj. Ĝi estas ne nur la Esperanto, ĉiuj aliĝoj al ĉiuj aliĝoj. Jara abono: 7 fr. en Francujo 3 fr. 50, en aliaj landoj 4 fr. 50.

Esperanta Litilo, ĉiunmote revuo, Th. Gatt, cerebrolisto, 12, rue Soufflot, Paris V. — Abonkosto: 3 fr. jare.

Juna Esperantisto, ilustrata gazeto por junuloj, literaturaj, instruaj, literaturaj, ĉiuj aliĝoj al ĉiuj aliĝoj. Jara abono: 2 fr. 50, en Francujo 1 franko, 30, rue Lacépède, Paris.

L'Esperantista, oficiala revuo de la Societo franca por la propagando de Esperanto, 28 paĝoj (formato 15 x 20) da tekstoj franco-Esperanto aŭ nur Esperanto. 8 paĝoj kovrilaj (romanoj de Esperanto) verkoj kaj ĉiuj grupoj de la S. f. t. e. Internacia Societo de la Esperantistoj lingvoj. — Jara abono: 3 fr. 50, senpaga dispartita por la abonanto. *Esperanta Journales* 14 da januaro, aprilo, julio, oktobro en Francujo 3 fr. 50, aliaj landoj 4 fr. 50, ĉiuj en ĉiuj aliĝoj en la Kongreso 4 fr. 50.

La Belgia Sonoro, organo de la Belgia Ligo Esperantista, 12 fojnoj jare. Redaktita: Franco, ĉiuj aliĝoj al ĉiuj aliĝoj. Jara abono: 4 frankoj. — Redaktoro-administrato: ĉiuj aliĝoj al ĉiuj aliĝoj. J. Cox, Duffel, Belgio.

Brita Esperanto, oficiala organo de la Brita Esperantista Societo (S. E. S.), Jara abono (kun numeroj de la S. E. S.) en Svislando 2 fr. 50, aliaj landoj 3 fr. 50, sin turni al S-ro J. H. Howard, 4, View College, kaj per Francando Ardel (Ain) — 19-a jaro.

Germana Esperantisto, organo de diversaj grupoj esperantistaj, ĉiuj aliĝoj al ĉiuj aliĝoj. Jara abono 4 frankoj. Administracio kaj Redakcio: Esperanto Verlag, Möller & Kretz, Berlin, 30, Prinzessinnenstr.

The British Esperantist, oficiala monata organo de la Brita Esperantista Societo; 12 paĝoj da revuoj k. c. anglo-Esperanto, kaj 8 paĝoj da Alono tute en Esperanto. Jara abono (sen Alono, 2 fr.). — Oni abonas je la Sekretario de la B. E. A. 11, Arundel Street, Strand, Londono.

Rusland Esperantista, ĉiunmote organo de la Societo "Espero" en Esperanto kaj parte en la lingvo. — La defila prezidanto de ĉiuj aliĝoj estas revolvaj senpagaj. — Adreso: Ruslando, S. Petersburg, 12, Podolskaja, 28. Societo "Espero" — La jara abono ĉiujn kune kun komitato en la Societoj 3 rubloj (7 fr. 50).

LA REVUO

Internacia monata Literatura gazeto

kon la benonita konstruado de l'1-a 11. *Zemblaŭ*

Tio nova speciala Revuo, tute redaktita en Esperanto, estas pure literaturaj; ĉi enhavas: novelojn, romanojn, poezion, konfesojn, dramojn, seriozajn studojn pri historio, geografo, statistiko, popolnoroj, k. c., kronikon tre malgustajn pri la ĉiuj monaj okazintoj, ilustrigadoj.

Ĝi politika, religia, aŭ kio povas raski dispartoj, estas malkongresita de la Redakcio.

1906. La 1-a numero aperas la 1-an de septembro 1906, okaze de la 11-a Internacia Kongreso de Esperanto. ĉi numero 0 fr. 50 — jara abono 6 fr. en Francujo 7 fr. en aliaj landoj 8 fr. 50, ĉiuj aliĝoj al ĉiuj aliĝoj. Jara abono 4 frankoj. Hachette kaj Co., Boulevard Saint-Germain, Paris.

TRA LA MONDO

La 15-a Numero de "Tra la Mondo" enhavas serion daĝiujn artikolojn kongresojn

ĉi sukcesos estos certe tre granda ĉiuj aliĝoj al ĉiuj aliĝoj. Ĝi certigas la bonfomon de tiu bela paketo fama, (75 centimoj, 4 fr. c. "Tra la Mondo", Meulan (S-o-Ŭ) France).

Internacia Asocio "Paco Libereco"

Baldau aperos:

A la 1-a Ĵurnalo: L. U. Golder, kun tre interesa letero de l'1-a Ĵurnalo, la milito de l'1-a Ĵurnalo, la ĉiuj aliĝoj al ĉiuj aliĝoj. Ĝi certigas la bonfomon de tiu bela paketo fama, (75 centimoj, 4 fr. c. "Tra la Mondo", Meulan (S-o-Ŭ) France).

Prezoj: 1 ekzempli 1.015 atrakite 100 = 1.15 100 = 850

Sendi la komitadon de la komitadon al la kanarano Louis, 45, Rue de Saintonge, Paris. Francujo.

ESPÉRANTO

ESPÉRANTO-JOURNAL • REVUE DE L'ESPÉRANTO

Adressez toute correspondance relative à l'Administration à
Administration de l'Espéranto-Journal
GENÈVE (Suisse) et BELLEGARDE (Ain)

L'administration du journal
laisse à chaque auteur l'article la responsabilité
de ce qu'il écrit.

Le journal ne prend aucune responsabilité relative
aux annonces.

ABONNEMENTS COLLECTIFS

Exclusivement réservés aux groupes

10 numéros consécutifs	24 numéros consécutifs
10 exemplaires fr. 10	10 exemplaires fr. 25
24	24

ABONNEMENTS

24 numéros consécutifs. Prix des abonnements : 2 fr. 50. Autres pays : 3 fr. 75

Édition du 10/10 : 12 numéros, 4 fr.

Après le Congrès d'Espéranto

Le moment est venu, pour les personnes qui ont assisté en simples spectateurs aux séances du Congrès d'Espéranto, de résumer leurs impressions et d'en tirer des conclusions. Nous voudrions que ces spectateurs disent à tout le monde ce qu'ils ont entendu, car la question de l'Espéranto intéresse tout le monde. Mais, qu'ils ne se fassent pas d'illusion, l'infirmité des fautes est énorme. Les opinions généralement répandues sur la langue internationale sont encore tellement erronées, qu'ils doivent s'attendre à rencontrer de l'opposition chez une quantité de personnes qui n'ont pas étudié la question et qui n'ont pas leur opinion toute faite à ce sujet. Que cette constatation ne les décourage pas, car la plupart des espérantistes actuels, sont, comme l'auteur de cet article, des convertis qui, il y a deux ou trois ans, haussaient facilement les épaules quand on leur parlait d'Espéranto.

Si par malheur le mot « espéranto » vient à être lâché au milieu d'un groupe de personnes réunies pour la conversation, aussitôt les interprétations s'entre-croisent.

« Comment, vous apprenez l'espéranto ? »

« Pourquoi apprendre encore une langue, quand il y en a déjà tant ? »

« Jamais on ne consentira à renoncer à sa propre langue pour se servir d'une langue artificielle, incapable par conséquent de rendre toutes les nuances d'ailleurs, voyez le Volapük ! » Les espérantistes sont des socialistes qui voudraient supprimer l'idée de patrie !

« Et les Anglais ? Croyez-vous qu'ils ne prétendent pas faire de l'Anglais la langue universelle, ce qui serait beaucoup plus simple, et qu'ils vont apprendre votre langue qui ressemble à l'italien ? »

« A qui bon se préoccuper d'une question qui ne peut intéresser que nos petits-enfants ? Parton, il est de notre devoir de nous occuper des questions intéressant l'avenir de l'humanité, mais l'espéranto ne serait pas plutôt devenu la langue universelle, qu'il se formerait dans chaque pays des dialectes, d'abord, puis des langues distinctes. D'ailleurs, jamais un Anglais ne prononcera l'espéranto comme un Italien ou un Grec ».

« Il paraît que l'espéranto est un ramassis de toutes les langues, de sorte qu'il faut savoir déjà trois ou quatre langues pour apprendre l'espéranto. » J'ai acheté une grammaire d'espéranto, eh bien ! à moins de se posséder une langue internationale encore beaucoup plus simple ; pourquoi ajouter de nouvelles lettres à l'alphabet ? pourquoi garder l'ancien accusatif ?

A toutes ces questions, le congrès de Genève a répondu, comme l'avait déjà fait le Congrès de Bologne-sur-Mer, l'an passé : « Oui, nous apprenons l'espéranto. Non pas pour apprendre encore une langue de plus, mais, au contraire, pour avoir plus que deux langues à apprendre : notre langue maternelle, qui nous rattache à notre patrie et une langue internationale auxiliaire qui nous rattacherait à l'humanité. »

Le volapük a échoué, dites-vous ? Dans toute innovation, les premiers essais échouent généralement de plusieurs résultats, mais ceux qui ont assisté au dernier congrès ont pu se convaincre que l'espé-

ranto est une langue bien vivante, sonore, souple, plus riche et plus précise qu'aucune des langues naturelles et combien plus facile à apprendre !

Les Anglais, dites-vous. Eh bien, quel que surprenant que cela paraisse, les Anglo-Saxons emboîtent le pas et se mettent à l'Espéranto tout comme les autres. Ils fondent des clubs en Angleterre, aux Etats-Unis et dans toutes les colonies. A Genève, ils étaient plus nombreux que les Allemands et le prochain congrès aura lieu en Grande-Bretagne. On ne saurait trop attacher d'importance à ce fait, parce que la possibilité d'une langue internationale comme l'espéranto dépend surtout de la bonne volonté des Anglais, car les puissances rivales de l'Angleterre n'adopteraient jamais l'anglais comme langue auxiliaire universelle. Si pour se convaincre, du reste, de la simplicité de l'espéranto, et de sa supériorité sur d'autres langues artificielles, ou sur les langues naturelles comme l'anglais, il suffit d'étudier soigneusement la petite grammaire à dix centimes que l'on trouve maintenant partout. On verra combien le vocabulaire est vite appris, parce qu'une seule racine on peut former immédiatement une douzaine de mots ; combien les règles sont simples et sans exception ; combien la prononciation est facile, précisément parce que l'alphabet contient autant de lettres qu'il y a de sons distincts, de sorte qu'un mot se prononce toujours comme il s'écrit ; combien enfin, la langue des harmonieuses (quoique tous les substantifs se terminent en *o* et tous les adjectifs en *a*) précisément, parce que les pluriels en *i* et les accusatifs en *u*, dénotent la monotonie des terminaisons. En outre, l'accusatif permettant toujours de distinguer l'objet du sujet, il n'y a plus besoin de fixer l'ordre des mots dans les phrases. L'Espéranto acquiert ainsi une souplesse qui lui permet de s'adapter aux diverses mentalités des peuples. Plus on étudie cette langue, plus on la trouve logique et claire.

Enfin, ce que le congrès de Genève a surtout démontré, c'est le côté pratique et l'intérêt immédiat de l'espéranto. Car c'est à Genève, que, pour la première fois, différentes associations se sont constituées, associations qui poursuivent des buts très différents, mais qui se rallient toutes sous le drapeau neutre de l'Espéranto.

Parmi ces associations, la réunion des parnassiens espérantistes doit attirer notre attention tout spécialement. En effet, il faudra peut-être vingt ou cinquante ans pour que l'espéranto devienne d'un usage courant dans le commerce, tandis qu'en cinq ou dix ans l'espéranto peut devenir la langue scientifique officielle, comme le latin jadis. Il suffit pour cela que les personnes scientifiques ouvrent leurs colonnes à l'espéranto au même titre qu'à l'anglais ou au français ou à l'allemand. Déjà un certain nombre de périodiques (notamment le *Revue de l'Espéranto*) ont commencé à publier des communications en espéranto.

La question de l'Espéranto n'offre donc pas seulement un intérêt théorique, mais un intérêt pratique, immédiat et tout ce qu'il y a de plus actuel, surtout pour le monde scientifique. La démonstration en a été faite à l'aula de l'Université de Genève, où, pendant toute une semaine, des centaines de congressistes venus de tous les pays ont tenu chaque jour deux séances, et ont discuté pendant des heures les questions les plus diverses. On

s'est non seulement compris, mais pas un mot n'a été prononcé, même pendant les discussions les plus animées, autrement qu'en espéranto.

Il semblait véritablement qu'on entendait un instant dans cette salle l'humanité des siècles prochains et qu'un sentiment nouveau d'unité descendait sur la terre.

« En la mondon venis nova sento », Et l'on sentait cela en se disant : « L'espéranto est en marche et rien ne l'arrêtera ».

René de SAUSSURE.

QUELQUES QUESTIONS PRATIQUES

Dans une série d'articles qui ont paru dans la partie espéranto des nos 21, 24, 28 et 29 de ce journal sous le titre : *Kelaj praktikaj aferoj* (Quelques questions pratiques), j'ai parlé, en particulier de l'organisation des Espéranto-offices (Espéranto-offices).

Dés maintenant il en existe 35, disséminés dans toutes les parties du monde et dont on trouvera la liste dans la partie espéranto. Il est très vraisemblable qu'après le vote favorable du 11e Congrès Espéranto sur la question tout à fait analogue des Consistoires Espéranto, chacun des 300 groupes actuellement existants sur la surface du globe, va créer un office de ce genre.

Les Espéranto-offices s'adressent surtout aux non-espérantistes. Grâce à eux, les personnes qui ne savent pas l'Espéranto peuvent néanmoins utiliser cette langue internationale pour leur plaisir ou pour leurs affaires : exactement comme, grâce aux cabinets téléphoniques publics, les personnes qui n'ont pas pu faire installer chez elles le téléphone, peuvent néanmoins se servir de ce précieux instrument.

En premier lieu, les Esp.-off., conviennent admirablement pour aider les commerçants à faire connaître au bon leur établissement et leurs produits, sans qu'ils aient besoin de recourir à des employés polyglottes et à des traductions en une multitude de langues. Par exemple, si vous êtes hôtelier ou restaurateur, et si personne dans votre maison ne connaît l'Espéranto, adressez-vous à l'Esp.-off. de votre ville, ou au plus voisin, pour faire rédiger vos prospectus, prix-courants, etc., en Espéranto. Faites imprimer ces prospectus ainsi traduits dans notre langue auxiliaire et envoyez-en un ou plusieurs exemplaires à chacun des Esp.-off. du monde entier. Ces Esp.-off., ont promis :

1. De communiquer vos prospectus aux espérantistes de leur localité ;
2. De les traduire aux non-espérantistes qui leur en feront la demande ;
3. De faire leur possible pour faire connaître au public non espérantiste, sur quelles questions ils peuvent donner des renseignements et pour l'amener à demander communication de ces prospectus.

Pour communiquer ces prospectus au public, espérantiste ou non, l'Esp.-off. :

1. Profitera des réunions des espérantistes de la localité ;
2. Apposera des affiches, visibles du dehors, à la vitrine de son local, généralement situé dans une rue fréquentée de la ville ;
3. Fera paraître des avis dans les jour-

naux locaux et se chargera d'y faire insérer des annonces au tarif habituel. Les Esp.-off. sont à la disposition du public pour traduire les lettres ou les textes quelconques de leur langue nationale en espéranto et inversement.

Le système de correspondance rationnelle suivant est particulièrement recommandé. Si, par exemple, M. A. de Paris, non-espérantiste, désire écrire à M. B. de Sophia, non-espérantiste, il écrit sa lettre en français, l'envoie à l'Esp.-off. de Paris, qui la traduit en Espéranto et l'envoie à l'Esp.-off. de Sibirie, ce dernier la traduit en bulgare et l'envoie au destinataire.

Enfin, les Esp.-off. vont se mettre incessamment à la disposition du public pour tous autres services, échanges d'enfants, pendant les vacances, placement d'employés, etc.

Tous ces services (en dehors du fr. de timbres-poste) sont gratuits. Pour faire face à leur dépense, les Esp.-off., comptent, provisoirement du moins, uniquement sur l'aide pécuniaire des groupes et clubs espérantistes dont le nombre des membres actifs, adhérents ou bienfaiteurs, et par suite les ressources s'accroissent rapidement en même temps que le nombre des personnes à qui l'Espéranto aura rendu des services.

Il y a lieu d'espérer qu'avant peu, toutes les Esp.-off., auront un organe commun, qui facilitera leur fonctionnement publiera en outre des articles d'intérêt général sur le commerce, l'industrie, les finances, etc.

Un certain nombre d'Esp.-off., ont déjà pris comme adresse commune : « Espéranto-office en W (nom de la ville). »

W TH. ROUSSEAU.

P.-S. — Le groupe de Reims vient d'annoncer dans tous les journaux de la région la création de son Consistoire Espéranto et Espéranto-office ; le service est assuré par M. Chauvillon, libraire, 4, place Royale.

A Hargi, canton de Zurich (Suisse), le service est assuré par M. Schwengel, secrétaire du groupe de Winterthur. Adresse : Esp.-office en Hargi.

A Adelboden, canton de Berne (Suisse), le service est assuré par M. Th. Hopf, pharmacien.

T. R.

Eschols du Congrès

Chez les avocats. — Voici le résumé des décisions acceptées par la réunion des avocats espérantistes qui a eu lieu durant le Congrès :
1. Il est fondé une Société internationale des avocats espérantistes ;
2. M. Michaux est élu à l'unanimité président ;
3. M. de Sergeni, secrétaire ;
4. Chaque nation nommera, en outre, un représentant ;
5. On a décidé de fonder une gazette circulaire et de préparer un vocabulaire spécial de Droit ;
6. Le vocabulaire qui sera soumis au contrôle du Comité linguistique avant d'être édité ;
7. M. Michaux a décidé de fixer une cotisation annuelle.

Quant à la réunion des congressistes d'Angleterre, de France, d'Espagne, d'Ecosse et de Suisse.

Chez les joueurs d'échecs. — Les joueurs d'échecs ont décidé de fonder le Congrès. Voici ce qui a notamment été décidé :

1. Il est fondé une Société des espérantistes joueurs d'échecs ;
2. La revue « *Espero Katolika* » sera l'organe officiel de la dite société ;
3. Le Comité de la Société sera l'abonné à « *Espero Katolika* », à condition que le rédacteur de cette revue réserve 50 cent. à chacun des abonnés provenant d'un sociétaire pour la Caisse de la Société ;

(1) Premier vers de l'hymne espéranto, composé par M. Zamenhof lui-même.

